

Herdenkingsdienst Leidens Ontzet

Dankbaar voor vrijheid

LEIDEN - De herdenkingsdienst werd in 1574 voor het eerst gehouden als dank voor het Ontzet. Dit was het begin van het Leidens Ontzet zoals we het nu kennen. Daarna kwamen er allerlei onderdelen bij, zoals het uitreiken van haring en wittebrood in 1823 en het minikoraal. Vanaf 1886 organiseert de 3 October Vereniging het Ontzet, waar voorheen de gemeente dat deed.

De Spanjaarden zijn gevlucht en het Spaanse legerkamp is verlaten, ziet de kleine Cornelis Joppenszoon op 3 oktober 1574. Het instorten van een deel van de verzwakte stadsmuur bij de Koepoort in de nacht ervoor liet de Spanjaarden zo schrikken dat ze in alle haast vertrokken. Ze laten zelfs hun hutspot achter. Joppenszoon is dan op Schans Lammen en rent de stad in met de blijde boodschap. De Watergeuzen onder leiding van Boisot komen om acht uur 's ochtends de stad binnen via de Vliet op hun boten. Ze brengen voor de uitgehongerde bevolking onder andere haring en wittebrood mee. De stad Leiden is ontzet. Alle Leidenaars gaan daarop naar de Pieterskerk en houden een dankdienst. Sindsdien wordt nog elk jaar dat moment herdacht en bedankt voor de vrijheid.

Leidse sporen

De Leidse herdenkingsdienst heeft waarschijnlijk zelfs zijn sporen nagelaten in de Verenigde Staten.

De Pilgrims, die naar de Nieuwe Wereld vertrokken tussen 1620 en 1629, woonden daarvoor jaren in Leiden, vlak bij de Pieterskerk. Ze waren gevlucht uit Engeland, omdat ze vervolgd werden vanwege hun geloof.

In Holland was de godsdienstvrijheid groter. Zij namen mogelijk de Leidse traditie van de herdenkingsdienst mee naar hun nieuwe land. Dit zou terug te vinden zijn in Thanksgiving, de jaarlijkse dankdag in Amerika waarop de Pilgrims of Founding Fathers worden herdacht. Zeven van de Amerikaanse presidenten, waaronder vader en zoon Bush en Obama, stammen overigens af van deze Pilgrims, vandaar het bezoek van

De herdenkingsdienst in 2014 (Foto: pr/Andor Kranenburg).

George Bush sr. aan Leiden en de Pieterskerk op 17 juli 1989.

Met het komend Leidens Ontzet begint de herdenkingsdienst om 10.00 uur in de Pieterskerk. Jaap Smit, Commissaris van de Koning, leidt de dienst. Hij heeft in Leiden theologie gestudeerd, waarna hij negen jaar predikant is geweest in verschillende gemeenten en bij het Ministerie van Defensie. De dienst wordt muzikaal begeleid door de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso. Zij krijgen vocale ondersteuning van het Rijnlands Christelijk Mannenkoor Vox Humana. ●